

VISSZAVONTÁK AZ ÉPÍTÉSI ENGEDÉLYT

Torony-keringő

Úgy látszik, nemcsak az olajfák, de a tervezett telefontorony alatt sincs béke. A telekszomszédok továbbra is tiltakoznak az építés ellen, s a Köztársasági Megbízotti Hivatal úgy döntött, érvényteleníti az építési engedélyt.

Minderről Kálmán Miklós, a Magyar Távközlési Vállalat Szegedi Igazgatóságának fejlesztési igazgatóhelyettese tájékoztatott bennünket. A Rókusi körút déli részére, a Margaréta, Tópart, Felszabadulás utcák által körbefogott területre szánt telefonközpontról a tervek nyilvánosságra hozatala óta élénk viták folytak.

Szeptember 20-ára érvényes az építési engedély, ám a módosításra javasolt tervek csak januárban engedélyezték. Az engedélyt azonban

megfellebbezték a telekszomszédok.

Indoklásukban az állt, hogy hiányzik az előírt 200 méteres tűztávolság a legközelebbi lakóépülettől, valamint nem tartották megnyugtatónak a telefonüzemben keletkező veszélyes hulladék kezelési módját.

Kálmán Miklós elmondta, hogy az akkumulátor-töltő helyiséget olyan biztonságosan tervezték, hogy szó sem lehet savelfolyásról, ami a ma használatos, korszerű akkumulátoroknál egyébként sem fordulhat elő, tekintettel arra, hogy ezekben nincs is sav.

A 200 méteres határról azt mondta, hogy a Tűzoltóság Országos Parancsnokságának szakvéleménye szerint (a 31.32.1990. november 22-iki rendeletre hivatkozva) bármily groteszkül hangzik, de

a távközlési torony toronynak minősül,

így nem vonatkoznak rá a más létesítményekre érvényes előírások. A tűzvédelmi követelményeknek megfelel – legalább tíz méteres sugárban körbejárható, automatikus tűzjelző és halonnal ótó berendezésekkel rendelkezik majd.

Mindezek ellenére érvénytelenítették az első fokú építési hatóság által kiadott engedélyt, és újra felülvizsgálták a dokumentációt. Nem is hiába: új hibákat, hiányosságokat fedeztek föl, amelyeket most javítani, illetve pótolni kell. Kálmán Miklós szerint ezek

többségükben formai hibák,

és olyasmint is számonkérnek, ami benne van az anyagban. (Nem találták például a tervezői aláírásokat és a Kőjál-engedélyt – mindkettő ott volt. Kifogásolták, hogy a légügyi szakhatóság mellékelt szakvéleményét nem szó szerint fogalmazták át a dokumentációba.)

Most új eljárás indul, a keringő tánc lépése szerint először kezdődik az engedélyeztetés. A tervezett munkák eddig négy hónapot csúsztak.

Amikor Kálmán Miklóst arról kérdeztem, mi a véleménye a fordulatról, így válaszolt: érthetetlen, miért gördítene mondva csinált akadályokat egy olyan beruházás elé, amely mindenkinek hasznára válna.

Nyilas Péter

A diákköri munka hagyomány

Szegeden ma kezdődött meg a háromnapos Országos Orvostudományi Diákköri Konferencia, amelyet immár huszadik alkalommal rendeznek. Megnyitó előadást dr. Ormos Jenő tanszékvezető egyetemi tanár, a SZOTE Patológiai Intézetének igazgatója „A patológus feladata és lehetőségei a vesebetegségek vizsgálatában” címmel tartotta a közpfasori Oktatási Központban. A hallgatók előadásaira és a posterek bemutatására az Orvosegyetem Főiskolai Védőnőképző Szakának épületében kerül sor. A konferencián – a budapesti Semmelweis, a debreceni, a pécsi orvosegyetemről, valamint az Orvostovábbképző Egyetemről – közel 160 orvos- és gyógyszerész-hallgató vesz részt.

A diákköri munka hagyományáról kérdeztem a konferencia elnökét, dr. Benedek György tanszékvezető egyetemi tanárt.

– A diákkörben végzett munka régi hagyománya az orvosképzésnek – mondotta a professzor. – Kiváló kutatók kerülnek ki az orvosok közül (Szent-Györgyi Albert is orvos volt, aki biokémiai kutatásaiért kapott Nobel-díjat, Straub F. Brunó, Szentágothay János professzorok is orvos végzettségűek), ugyan-

akkor az orvosegyetemen nincsen olyan tantárgy, amely kutatómunka végzésére képesítene a leendő orvosokat. A legjobb klinikusok túlnyomó része egyetemi éveik alatt laboratóriumban végzett önkéntes munkával kezdtek pályafutásukat. Így nemcsak az orvosi szakma, hanem a kutatómunka alapelemeit is elsajátították.

– Ezen a konferencián milyen előadások hangzanak el?

– Az előadások, valamint a posterek egyrészt laboratóriumi,

kísérletes munkákat mutatnak be, másrészt klinikai vizsgálatokat, betegségre vonatkozó tanulmányokat. Általában a hallgató egy nagyobb csoport munkájába kapcsolódik be; vannak olyan hallgatók, akik saját maguk kivitelezik ötleteiket. Az előadások színvonala – a helyi konferenciák és a beküldött anyagok alapján – igen jó, megüti a „felöltött” kongresszusok színvonalát.

*

Az idei országos konferencián az Orvosegyetem Főiskolai Védőnőképző Intézete ad otthont, itt szállnak meg a hallgatók, és itt zajlik le az előadások zöme. A programban az orvosegyetemi diákköri munka helyzetét értékelő vitaest és orgonakoncert is szerepel.

Daróczy Gabi

LAKÁSBÉRLŐK EGYESÜLETE

Beforgatni a pénzt!

Halasi Gábor, a Szegedi Lakásbérlők Egyesületének elnöke azért keresett föl bennünket, hogy a lakásgazdálkodásról szóló egyesületi elképzeléseket is megismerhessük.

„Nekünk is megvannak a terveink az állami lakások eladásáról és a megmaradó lakásvagyon kezeléséről!” – mondta az elnök. Hozzátette, hogy tervezetüket hamarosan az önkormányzat elé tárják, majd lakossági fórumon szeretnék megismerni a leginkább érintettek, a bérlők véleményét.

Az egyesület vezetőinek elképzelése nem egyezik a most érvényesülő városi szemlélettel a lakáseladások során érvényesülő „területi elv” tekintetében. Jelenleg ugyanis nem lehet megvásárolni a kiskörúton belüli lakásokat.

Halasi Gábor szerint minden kérelmet épületenként kellene megvizsgálni. A műemlékeket, városképi jelentőségű épületeket továbbra sem kellene eladni, s azokat sem, amelyek jelentősebb felújításra várnak. Ilyen megkövetésekkel a lakásállományok mintegy fele maradna az eladólistán. Miután megvette, a tulajdonos rendbetenné a házat – és ezzel terhetek venne le az önkormányzat válláról.

Az egyesületi vezetők úgy gondolják, hogy a nem lakás célú helyiségek bérleti díját vissza kellene forgatni a lakásgazdálkodásba – a hosszú távon gondolkodó befektető szemlélete szerint. Ezzel ellentétesen hat, hogy a városnak most szüksége van minden bevételre.

Azok, akiknek az épület jellege, vagy műszaki állapota miatt nem lenne módjuk megvenni a lakásokat, kedvezményesen cserélhetnének olyanokkal, akik – pénz híján – nem tudnak vásárolni. Szükséges lenne a lakáseladási folyamat meggyorsítása is, hiszen sokan várakoznak.

A megmaradó lakásokkal üzleti alapon kellene gazdálkodni. Akár az eladott lakások árát, a bérleti díjakat is a lakásgazdálkodás céljaira kellene felhasználni. Az egyesületben úgy számoltak, már most is el lehetne érni, hogy a bevételek fedezték a kiadásokat.

Jó hír az egyesület életében, hogy április 1-jétől állandó irodájuk nyílt az Eszperantó utcai székházban. Jogi és műszaki tanácsadószerkezet működik itt, amelyet az egyesületi tagok kedvezményesen vehetnek igénybe.

Ny.P.

AZ ALFÖLD-TÖRVÉNY ELÉ

A tér és a lét a tét

Miénk itt a tér... – dudarózhatjuk a slágerfoszlányt, miközben a régiók – a tér bizonyos szeletei – funkcióváltásainak gondolkodunk. Kétségtelen ugyanis, hogy a rendszerváltással együttjár a hatalom térbeli megosztásának módosulása is. Ez lehet tudományos konferencia tárgya, de (még inkább) lehet az önkormányzatok érdekszövetségeinek célkitűzése. Mert hogy régiók mindig voltak és lesznek. A kérdés csak az: fölülről, a hatalom szempontjából megkonstruáltak vagy alulról, az egy tájon lakók érdekei szerint „lélegetző élőlények”.

Az Alföld egységes egészévé váló megítélése már nem csak a földrajz és társadalomtudósok számára egyértelmű. A Parlament – elismerve, hogy ez a Dunától keletre eső ország rész kimaradt a fejlesztésekből – Alföld-törvény elfogadására készül. Ez a „soha nem volt” lehetőség gondolkodásra, összefogásra, a régió-szemlélet népszerűsítésére sarkall. Az itteni önkormányzatok „szigetizettségét” megszüntetheti az a készlet, hogy feltérképezzék adottságaikat, felmérjék az azonosságokat és a különbségeket.

Az Alföldön belüli középrégiók – a városok és tágabb környezetük – különböző történelmi múlttal, más-más minőségű termőfölddel, földrajzi jellegzetességgel, eltérő hagyományokkal és felkészültséggel indulnak harcba önállóvá válásukért, de perifériára szorulásuk ellen. Fejlődésükért. Például a Dél-Alföld „fővárosa”, Szeged adottságai egyenesen kiválóak: három ország határán Dél-Kelet-Európa kapuja, kereskedelmi centrum lehet; az egyetem és kutatóintézetek megalapozta szellemi bázis, illetve kedvező időjárásviszonyai, földrajzi fekvése, városszerkezete konferenciavárosi rangot jelenthetnek. Ez a város hagyományosan az ország második legnagyobb kulturális központja, a régió egészségügyi központja, a turisták úticélpontja. A közlekedés, az infrastruktúra fejlesztésével e város még sokoldalúbbá válhat. Igen ám, de a Budapest „ellensúlyozását” célzó elképzelést, a vidéki centrumok – így Szeged – erősítését a központi költségvetés nem támogatja, sőt a külföldi tőke is elsősorban a fővárosba igyekszik. A kormányknak nincs területpolitikája. A települési önkormányzatok magukra maradtak?

Módosult a megyerendszer szerepe: a hatalom utolsó bástyájából területi önkormányzattá alakult. Régi ellenőrző, hatósági funkcióinak egy részét a köztársasági megbízotti hivatalok kapták meg. A hét köztársasági Megbízotti Hivatalát az előző kurzus által is elismert régióknak megfelelően hozták létre. Így ezek a felülről konstruált közigazgatási egységek elvileg nem jelenthetnek áthidalhatatlan akadályt a regionalitás spontán szerveződésének. Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert még nyitott kérdés, hogy a központi és az önkormányzatok közé milyen jellegű és nagyságú erő türemkedik. A megyei, területi önkormányzatok feladata jóformán csak az intézményfenntartásra korlátozódik. Ezt – lehetséges funkciójukra rádöbbenve – remélhetően önszorgalomból bővíteni, s a települések érdekeit megfogalmazva, összefogva, megjelenítve valós erőként jelennek meg. A hasonló adottságú megyék, az ott vezető szerepet játszó nagyvárosok pedig összefognak, mert így egy egész térség fejlődésének adhatnak irányt. A kisebb települések önkormányzatainak társulása, a különböző, már létező önkormányzati szövetségek egymásra találása arra ad esélyt, hogy a központi és a helyi hatalom közötti „senkiföldjére” nem az államhatalom bürokratikus képződménye lép, hanem az önkormányzatok táplálta „élőlény”, a politikailag semleges, a földrajzi meghatározottság, a piac serkentette gazdasági kohézió, a hasonló jellegű népesség lakta régió születik. Az önkormányzatok, a gazdasági szervezetek, a polgárok elemi érdeke ennek ösztönzése, mert – mint tudjuk – a hatalom rakoncátlan, nehezen szabályozható, s központosítási hajlama nem rendszerspecifikus sajátossága...

Újszászi Ilona

INFORMÁCIÓK GYALOGOSOKNAK

Merre induljak?

Főként a városba érkező, a „merre induljak?” kérdését gyakorta föltevő idegeneknek szánt, hasznos információkkal, térképekkel szolgáló új tájékoztató táblák láthatók néhány nap óta Szeged belvárosában – hat helyen. (Képünk – Somogyi Károlyné felvétele – a Korzó mozi előtt készült.)

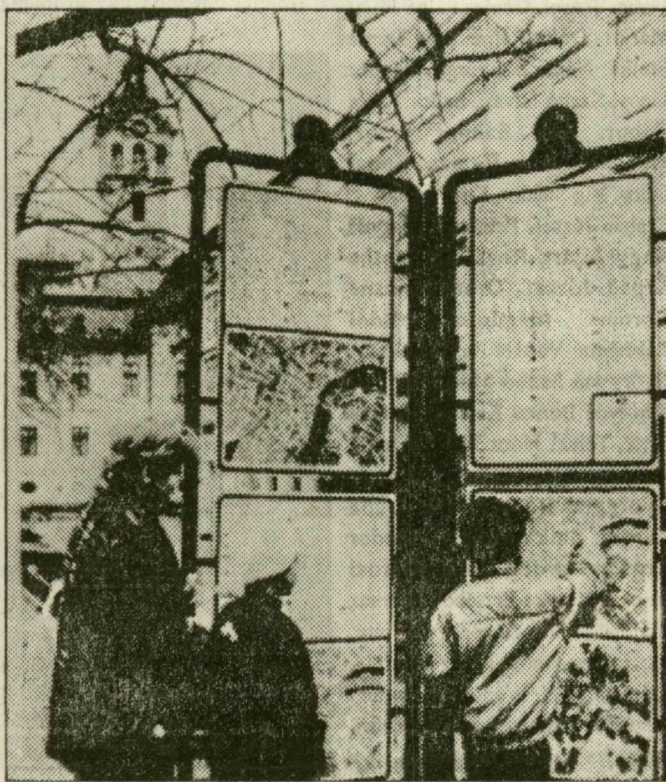
Még 1988-ban dolgozták ki a városi tanácsnál az idegenforgalmi, gyalogos, autós, valamint ügyfélszolgáltató táblarendszer koncepcióját, s ennek részeként a határátkelőknél már fölserleltek piktogramos tájékoztató táblákat, elkészültek a közúti pihenőhelyekre és Szeged két pontjára szánt, az egész megye idegenforgalmi szolgáltatásait hírelő táblák is. Ezekben a napokban a rendszer bővítéséért a gyalogos turisták tájékozódását segítő rajzos-szöveges-térképes jelzések kerültek a helyükre. (További fejlesztésként a többi városrészben cserélik majd ki az igénytelen kivitelezésű és elavult tájékoztatókat.)

A képünkön is bemutatott hirdetőállvány – a Publinform Kft. iparművészeti alkotással nyilvánított táblacsaldájának tagja – nyolc és fél négyzetméternyi felületen kínálja közérdekű címeit, telefonszámait, a hatóságok, pénzintézetek, a szálláshelyek, vendéglátó és kereskedelmi üzletek adatait, a szórakozás lehetőségeit és a látnivalók helyszíneit, a szabadidős elfoglaltságok ajánlatát.

Az információkat – a mintegy 120-féle szolgáltatás körülbelül 500 tételét – piktogramok és négy nyelvű feliratok teszik közérthetővé. Az ábrákat – melyek egyébként szabadon, bármilyen kiadványban, nyomtatványon jogdíj fizetése nélkül felhasználhatók – két szegedi grafikus, Pölös Endre és Tildy Katalin dolgozta ki egységes rendszerben, a magyarul, angolul, németül, szerbül nem értők számára is érthetően.

A táblarendszer megvalósításának fedezetét az idegenforgalmi alaptól 1988–89-ben elnyert pályázati támogatás szolgált.

P. K.

NE ROHANJUNK ÉRTE

Elsejétől új személyi

Hivatalosan április elsejétől, gyakorlatilag tegnapról lehet kiváltani az új formátumú személyi igazolványt. Ez a korábbival ellentétben lényegesen kevesebb személyes vonatkozású adatot tartalmaz, az új nyilvántartás alapja a személyi szám lett. Mint hallottuk egy korábbi sajtótájékoztatóon, igen nagy az érdeklődés országsszerte az új okmány iránt, pedig akkor még csak arról volt szó, lesz új személyi.

Tegnap, a szegedi kapitányság igazgatásrendészetén arról tájékoztunk, vajon az érdeklődéssel arányosan volt-e nagy tolongás az ügyfélszolgálati irodák kis ablakai előtt. Volt, talán annál valamivel kisebb, mint amekkorára számítottak, de az is igaz, néhány ügyfél hiába várakozott. Az új személyi kiváltásának feltétele ugyan nem sokban különbözik a régiétől, azért nem árt fölleveníteni, mert akinek csak egy kellék is hiányzik, az kezdheti előlrol a tortúrát. Legelőször is érdemes talán megemlíteni, az új igazolvány kiváltása nem kötelező, akinek még érvényes a régi,

az ne siessen, cserélnie csak akkor kell, amikor lejár. Az igazgatásrendészet fölállított egy praktikus rendszert, melyet érdemes figyelembe vennünk: először a 14 évesek és a hivatásos katonák személyi okmányát cserélik, ezzel egyidőben mindazokét, akik elvesztették a régiét. A lejárt igazolványok tulajdonosai is elsőbbséget élveznek.

Az új okmány kiváltásának feltételei: két darab, 35 milliméter széles, 4,5 centi magas, egy hónapnál nem régebbi arckép (lehet színes is és nem kötelező a komoly arckifejezés), s a régi igazolvány, adatlap, továbbá 30 forintos okmánybélyeg. Az utóbbi kettő az ügyfélszolgálatoknál is beszerezhető. Az igazolványcsere meg kell várni, ugyanis a hivatalnok jelenlétében, speciális tollal kell aláírnia a tulajdonosnak a nevének.

Az új személyi igazolványt első esetben hat évre, másodikban 15 évre adják, harmadszorra korlátlan időre szólóan.

-mag-